

če pa le-tega ni, ali če se pri tem posebne okolščine kažejo, pokorenju in naredbi oblastnije za varnost.

(Dalje sledi.)

Življenje slavnih Slovanov.

XI.

Deržavin.

Deržavin (Gabriel Romanovič), pesnik med najimenitnejšimi pesniki rusovskimi, je prišel na svet 3. julija 1743 v Kazanu na Rusovskem. Potem, ko je bil gimnazij (srednje šole) v Kazanu doveršil, je od leta 1762 pri vojakih za prostaka služil, ter se posebno leta 1774 v boju s puntarjem po imenu Pugačev junaško obnašal. Stopivšega še tisto leto iz vojaškega stana so njegove mnogoverstne vednosti do naj višjih državnih nevojaških služb povzdigovale. Leta 1800 ga izvoli cesar že predstojnika državnega zaklada in l. 1802 ministra pravosodja ali pravice. Ali že drugo leto potem se samovoljno vseh cesarskih služb odpove in se poslej le s pesništvom zabavlja. Še mlad je bil nastal godan pesnik, preden je poznal pesmi starih in ondanih pesnikov drugih dežel. Njegove pesmi, med temi posebno „pesem na boga, ki jo je Kitajski cesar v svoj jezik prestavljeno in na svilo z zlatimi čerkami natisnjeno v prekrasno stanico svojega velikanskega grada obesiti dal, — nadalje pesem (oda) „slap“ in „veselica na izgnanje Francozov iz domovine“ so polne pesniške lepote in pesniških misel. Tudi Deržavinovi dramatiški in prostoskladni spisi se zlo dopadajo in spričujejo, kako obilen je bil vir njegove domišljije.

Smert ga je dohitela 8. julia 1816 v Svanki, njegovem gradu, ne dalječ od Novgoroda (Novegrad). Njegova dela (pet zvezkov) so v Petrogradu od leta 1807 do 1816 na svetlo prihajala.

Slovanski popotnik.

Spisuje Fr. Cegnar.

* Vodstvo matice ilirske je izdalo imenik v temeliteljev matice in račun opravištva. Preteklo leto so znesli dohodki matice 5387 fl. 19 kr., in stroški 3600 fl. Celo matično premoženje znesse 19.222 fl. 4 kr. in sicer 15.668 fl. 57 kr. v zadolžnicah in 3553 fl. 7 kr. v knjigah.

* Pri Jaroslavu Pospisilu v Pragi je prišla prav praktična knjiga na svitlo pod naslovom: „Popis mineralii pro mladež“.

* „Osservatore dalmato“ prinaša prav zanimive sestavke pod naslovom: „Leteratura Slava“ (slavensko slovstvo).

* Na stroške matice ilirske je ravno na svitlo prišla knjižica „Uputa u pjesmenu umetnost“ (napotje v pesniško umetnost).

* Ruski car je poterdil stavbo železnice med Odeso in Kerkovem in dovolil, da se na delnice napravi.

* Glediščno društvo v Zagrebu si prizadeva podružnice po Horvaškem in Slavonskem osnovati, ki bodo denarje za gledišče nabirale.

* Časopis „Pravdonoša“ je, žalibog! nehal izhajati.

* V Pragi bo začel prihodnje leto izhajati natoroznansk časopis. Izdajala ga bo matica česka in vredoval gospod profesor Purkyne. Cena za ude matice česke mu bo 1 fl. in za neude 1 fl. 40 kr.

Milim dobrotnikom!

Ko je vredništvo „Novic“ nabrane poslednje milodare za uboge 6. julia po grozni toči poškodovane gosp.

fajmoštru pri sv. Trojici nad Cerknico poslalo, so prečastiti gospod se za malo naberico tako milo zahvalili, da, vsi ginjeni popisa resnične revšine, se ne moremo zderžati, da bi še enkrat ne poterjali na vrata milih dobrotnikov: naj, komur je Bog pomoč dodelil, da more svojim revnim bratom pomagati, jim pomaga, kar more.

Res je, da se dobrotniki že naveličajo, ker zmiram glas pōje: daj, daj! Hvaležno tudi spoznajo reveži ondašnji, da je okrajni poglavar gosp. baron MacNeven nekaj od lani ostaliga denarja med nje razdeliti blagovolil, da so si kak mernik žita za sēme kupili. Pa kje je že žetev! zima je dolga, stiska je sila velika. Gré jih scer nekaj po svetu milodarov prosit, tode koliko jih je, ki zavolj bolehnosti ali starosti ali majhnih otrok nikamor ne morejo!

Morebiti bo kdo rekel: saj v marsikakim kraju toča bīje, pa vendar ni taciga krika, kakor je tukaj. Al kjer je že prej siromakov dovelj, jih taka nesreča popolnoma na beraško palico pripravi. Nekteri poškodovanih imajo vendar še kako pribežališe, imajo kake gojzde ter les za rezati, — ali ti nesrečniki še tega nimajo — in živi ne morejo v zemljo!

Dobrotniki, kterih Vas je lepo število po Slovenskim, ozrite se milo na uboge brate svoje, ki so zares usmiljenja vredni, saj nebeški oče sam pravi: kar ste siromaku dali, ste meni dali! — Najbo v denarju ali blagu, malo ali veliko, vse bo s solzami hvaležnih sere sprejeto!

Vredništvo je vedno pripravljeno, vsak dar sprejeti in ga odrajtati gosp. fajmoštru; kdor ga pa naravnost poslati hoče, naj ga pošlje gosp. fajmoštru Womberger-u pri sv. Trojici nad Cerknico.

Kratkočasnica.

Barantija s konji.

(Smešna pa resnična povest).

Neki plemenitaž na deželi je imel dvoje kónj, vranca in sirca. Vranec je bil še precej čverst in dobrih nog; sirec pa, boga merha, je že komaj lazil. Za tega voljo pride eniga dne, osem dni pred somnjem, kočijaž Štefanček k svojimu gospodu, ki se ravno po polji sprehaja, ter mu reče med drugim, da naj sirca prihodnji somenj prodá, ker merha ni za nobeno rabo več, in se mora nad njim vselej togotiti, da bi mu skoraj žolč počil. Ti vzroki, ki jih je Štefanček, kar je naj več mogel na dolgo in široko razkladal, so plemenitaža prepričali, da je dovolil v prodaj svojiga konjiča.

Že v saboto pred somnjem je imel sirec praznik, celi dan ni bil vprežen, ovsá je dobil, kolikor ga je hotel. In v pondelj jutro — ah kako je bil nališpan, ostriglan, razčesan, na grivi in repu pristrižen, okoli kopit obrit, z rudečim trakom v grivo zapletenim olepšan, z naj lepši opravo oširan! tak je bil kakor ženin, ki se napravlja po nevesto! — Ko sta bila obá, vranec in sirec, v lepo olikani koleselj vprežena, se vsede po prazniško oblečeni Štefanček, v dolgi plavi suknji z rumenimi gumbi in novim klobukom na voz, ter se pelje po svojiga gospoda. Gospod se vsede v koleselj; obá si zapalita vsak svojo pipico, in hi! od doma.

Ko se v mesto pripeljeta, deneta vranca v kerčmi v hlev; sirec pa je bil razširan, še enkrat napasen, očejen in potem hajdi! na somenj peljan. Po dolgim zbiranju in barantiji ga je neki mešetar vender le za 15 tolarjev kupil. Plemenitaž vesel, da je ga bil spečal, se verne v kerčmo, si da dobro kosilo napraviti, kjer je marsikteri kozarec žlahniga Šampanarja spraznil, berž po tem pa misli zopet na somenj iti par vrancu kupit. Tudi Štefanček se vsede k spodnji mizi, in ker že dolgo